

full dominical

Església de Menorca

Número 2147 - Any XLII - 24 setembre 2023

“Anunciar a Cristo une, no divide; el anuncio común de nuestro Señor evangeliza el camino ecuménico mismo. Caminemos juntos en la oración que nos purifica, en la caridad que nos une, en el diálogo que nos acerca”.

(Papa Francisco)

Jornada dels migrants i refugiats

REFUGI PER ALS PERSEGUITS

Com puc parlar de migrants i refugiats jo que visc tranquil a casa meva?

Migrants i refugiats han optat per anar-se'n en tot de quedar al seu hàbitat. Han partit forçats per una situació greu, i no se'n van de turistes sinó empesos per l'ànima de trobar un refugi segur. I aquí «venen amb un dolor i una violència que s'acumulen per la misèria, la guerra, la fam, la malaltia, la manca d'horitzons i pel trajecte migratori mateix» (CJ). Molts fugen del Sudan, Síria, Palestina, Iemen..., i ara Ucraïna, per referir-nos al nostre hemisferi. Entre la seva terra i la imaginada terra promesa s'hi interposa una arriscada travessia. Molts perillan pel camí, i els qui aconsegueixen arribar, ¿troben el refugi que cercaven?

El seu èxode posa a prova, en els països de pas o de destí, el millor i el pitjor. Entre el millor hi ha la resposta dels qui, com el regatista del Club Nàutic de Ciutadella, en Felip Moll (D. Menorca 27-07), han comprès que la mar no és només una pista per a l'esport, sinó també una zona de risc per a molts migrants; aquesta visió nàutica l'ha empès a embarcar-se en el veler Astral d'Open Arms per salvar vides amenaçades. I també els grups, organitzats o no, que els acullen, defensen i acompanyen. En la banda

del pitjor hi ha les màfies traficants de persones humanes, i els grups neonazis, i les dures polítiques de la Unió Europea blindant fronteres i pagant estats de frontera perquè facin la feina bruta (recordem la reixa de Melilla el juny d'antany). El film «The Swimmers» (Las nadadoras) narra l'odissea de 2 germanes esportistes escapant de les bombes de Síria cap a Centreuropa, que comparteixen amb altres migrants, per terra i mar, els sobresalts d'una incerta ruta.

«Déu és per a nosaltres un refugi i un castell»: el Déu de la Bíblia hebrea i cristiana és invocat com a «refugi dels febles i dels pobres en l'infortuni»; és el Déu compassiu i benigne qui recorda reiteradament al seu poble: «quan un immigrant vingui a instal·lar-se al costat vostre, en el vostre país, no l'exploiteu. Al contrari, considereu-lo com un nadiu, com un de vosaltres. Estima'l com a tu mateix, que vosaltres també vau ser immigrants al país d'Egipte». El refugi, existencial i polític, és una necessitat universal. El Déu-refugi invocat inspira confiança, eixampla el cor i empeny a la recerca. Però Déu actua a través nostre en la mesura que sintonitzam amb ell i amb els qui pateixen. La Convenció de Ginebra (1951), signada per 145 estats membres de l'ONU, estableix que els refugiats a causa del temor d'una persecució per qualsevol motiu (ètnic, religiós o polític o d'altres), tenen dret d'asil i protecció en el país d'acollida. Per açò el refugi s'ha de traduir en acolliment i hospitalitat, però també en dret i justícia.

L'aflux de migrants/refugiats ens pot desbordar, com ha passat recentment a Lampedusa. Però és urgent trobar-hi una solució humanitària i justa tant al país d'entrada com en el de sortida.

Joan Febrer Rotger

la notícia

Comença un nou curs de teologia

El bisbe Gerard ha manifestat recentment que “per a ser testimonis de l'Evangelí de Jesús necessitam una forta experiència de fe, una bona formació cristiana i una gran confiança en l'Esperit Sant.”

En aquest sentit, el Bisbe ens animava a formar-nos “per conèixer bé tot allò que professa l'Església i perquè els nostres criteris brollin de la Paraula de Déu”.

A la nostra Diòcesi tenim el gust de comptar amb l'Institut Diocesà de Teologia de Menorca (IDITEM), que és la institució acadèmica de l'Església catòlica de Menorca encarregada de la formació teològica dels agents de pastoral (catequistes, monitors,

professors de religió, lectors, etc.) i de tots els creients en general.

Temàtica

L'oferta de l'IDITEM d'enguany es basa, fonamentalment, en dos grans blocs amb una mateixa temàtica:

A) Per aquest curs acadèmic, l'Escola de Teologia tindrà com a finalitat el coneixement i aprofundiment de **les Constitucions dogmàtiques del Vaticà II**.

B) Jornades anuals / ISCREB que tractaran també sobre la temàtica **“Les Constitucions del Vaticà II”**.

Segueix llegint la informació a la pàgina 4 del Full Dominical.

Institut Diocesà de Teologia de Menorca (IDITEM)

curs 2023-2024

Diòcesi de Menorca

Diumenge XXV de Durant l'Any

Lectura del llibre del Profeta Isaïes 55, 6-9

Cercau el Senyor ara que es deixa trobar, invocau-lo ara que és a prop. Que els injusts abandonin els seus camins, i els homes malèfics els seus propòsits; que es convertesquin al Senyor i s'apiadarà d'ells, que tornin al nostre Déu, tan generós a perdonar. Perquè els meus pensaments no són els vostres i els vostres camins no són els meus, diu l'oracle del Senyor. Els meus camins i els meus pensaments estan per damunt els vostres, tant com la distància del cel a la terra.

Salm responsorial 144

R: **El Senyor és a prop dels qui l'invocuen.**

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis

I, 20c-24.27a

Germans: Tant si surt en vida d'aquesta presó, com si he de morir, sé que Crist serà glorificat en el meu cos, perquè per a mi, viure és Crist, i morir em seria un guany. Però quan pens que, mentre continua la meua vida, puc fer un treball profitós, no sé què he de triar; em trob pres per aquesta alternativa: d'una banda, el meu desig és de morir ja per estar amb Crist, cosa incomparablement millor; però d'altra banda, pensant en vosaltres, veig més necessari que continuï la meua vida corporal. Ara, a vosaltres, vos deman solament això: que dugueu una vida digna de l'Evangeli de Crist.

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

20, 1-16a

En aquell temps Jesús digué als seus deixebles aquesta paràbola: «Amb el Regne del cel passa com amb un propietari que sortí de bon matí a llogar treballadors per a la seva vinya: va fer tractes per un jornal, i els envià a la seva tasca. Sortí altra vegada a mig matí, en trobà d'altres a la plaça sense feina i els digué: Anau també vosaltres a la meua vinya; vos pagaré allò que sigui just. I ells hi van anar. Devers migdia i a mitjan capvespre, tornà a sortir i va fer lo mateix. Una hora abans de la posta del sol, encara en trobà d'altres i els digué: ¿Què feis aquí tot el dia sense treballar? Ells li contesten: Es que ningú ens ha llogat! Els diu: Anau també vosaltres a la meua vinya! L'horabaixa, l'amo de la vinya digué a l'encarregat: Crida els treballadors i paga'ls el jornal. Comença pels qui han vingut més tard, i acaba pels primers. Vingueren, per tant, els qui feia una hora que treballaven, i cobraren el jornal sencer. Quan tocava als primers, es pensaren que cobrarien més, però van cobrar el mateix jornal. En veure això, remugaven i deien al propietari: Aquests darrers han treballat només una hora i els pagues igual que a nosaltres, que hem hagut de suportar tot el pes de la jornada i la calor. Ell va respondre a un d'aquests: Company, ¿quin la t'he fet? ¿No havíem fet tractes per un jornal? Doncs, pren allò que et toca i vés-te'n. A aquest darrer jo li vull donar igual que a tu. ¿Que no puc fer allò que vull a ca meua? ¿Tens enveja perquè jo som generós? Així els darrers pssaran a primers, i els primers, a darrers.»

Lectura del libro de Isaías 55, 6-9

Buscad al Señor mientras se deja encontrar, invocadlo mientras está cerca. Que el malvado abandone su camino, y el malhechor sus planes; que se convierta al Señor, y él tendrá piedad, a nuestro Dios, que es rico en perdón. Porque mis planes no son vuestros planes, vuestros caminos no son mis caminos -oráculo del Señor-. Como dista el cielo de la tierra, así distan mis caminos de los vuestros, y mis planes de vuestros planes.

Salm responsorial 144

R: **Cerca está el Señor de los que lo invocan.**

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses

I, 20c-24. 27a

Hermanos: Cristo será glorificado en mi cuerpo, por mi vida o por mí muerte. Para mí la vida es Cristo, y el morir una ganancia. Pero, si el vivir esta vida mortal me supone trabajo fructífero, no sé qué escoger. Me encuentro en esta alternativa: por un lado, deseo partir para estar con Cristo, que es con mucho lo mejor; pero, por otro, quedarme en esta vida veo que es más necesario para vosotros. Lo importante es que vosotros llevéis una vida digna del Evangelio de Cristo.

Lectura del santo Evangelio según san Mateo

20, 1-16

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos esta parábola: «El reino de los cielos se parece a un propietario que al amanecer salió a contratar jornaleros para su viña. Después de ajustarse con ellos en un denario por jornada, los mandó a la viña. Salió otra vez a media mañana, vio a otros que estaban en la plaza sin trabajo, y les dijo: "¡Id también vosotros a mi viña, y os pagaré lo debido". Ellos fueron. Salió de nuevo hacia mediodía y a media tarde e hizo lo mismo. Salió al caer la tarde y encontró a otros, parados, y les dijo: "¿Cómo es que estáis aquí el día entero sin trabajar?". Le respondieron: "Nadie nos ha contratado". Él les dijo: "Id también vosotros a mi viña". Cuando oscureció, el dueño dijo al capataz: "Llama a los jornaleros y págalos el jornal, empezando por los últimos y acabando por los primeros". Vinieron los del atardecer y recibieron un denario cada uno. Cuando llegaron los primeros, pensaban que recibirían más, pero ellos también recibieron un denario cada uno. Al recibirlo se pusieron a protestar contra el amo: "Estos últimos han trabajado sólo una hora, y los has tratado igual que a nosotros, que hemos aguantado el peso del día y el bochorno". Él replicó a uno de ellos: "Amigo, no te hago ninguna injusticia. ¿No nos ajustamos en un denario? Toma lo tuyo y vete. Quiero darle a este último igual que a ti. ¿Es que no tengo libertad para hacer lo que quiera en mis asuntos? ¿O vas a tener tú envidia porque yo soy bueno?". Así, los últimos serán primeros y los primeros, últimos.»

La salvación, don de la infinita bondad de Dios

Mateo recoge hoy la parábola de los jornaleros de la viña con la que Jesús quiere incidir en la revelación de un Dios, Padre misericordioso, que quiere reunir y salvar a todos sus hijos por su inmenso y gratuito amor. Jesús desea que sus seguidores vayan dejando atrás los criterios y valores de este mundo, (como le indicó ya a Pedro: "tus pensamientos no son como los de Dios, sino como los de los hombres". cuando les anunció su muerte y resurrección) para ir entrando en la dinámica del auténtico amor, para ir adquiriendo la entrañable mirada de Dios.

Esta parábola nos resulta chocante porque, generalmente, nos regimos por un sentido de la justicia que nos lleva a calcular nuestros méritos y esperar la recompensa adecuada y, a la vez, provoca nuestra envidia cuando otros reciben el mismo beneficio sin haber trabajado tanto. Hemos desviado el enfoque de la cuestión, porque el verdadero sentido se halla en el amor incondicional que Dios no pretende repartir equitativamente sino ofrecerlo, a manos llenas, absolutamente a todos. Aquellos a quienes la llamada les ha llegado primero y lo han aceptado se convierten en colaboradores y trabajan para hacer realidad el Reino, viven ya la plenitud de vida prometida por Jesús, sin embargo, a veces no son conscientes de ello y se dejan arrastrar por el valor de una retribución justa según nuestros criterios. No han descubierto la verdadera alegría de sentirse profundamente amados y de actuar también únicamente por amor, en lugar de hacerlo simplemente por obligación. Esto es, básicamente, lo que les ocurría a los judíos. Si ellos habían cumplido siempre los preceptos no merecían ser igualados a los paganos que se acababan de convertir. Está claro que siguen encuadrando a Dios en los estrechos esquemas humanos, como hacemos nosotros muchas veces.

"Los últimos serán primeros, y los primeros, últimos". Para Dios nadie está perdido, si, de corazón, vuelve los ojos al Padre y acoge su amor.

Teresa Jansà

pregar amb els salms

Paraula (Salm 19)

El cel parla de la glòria de Déu, l'estelada anuncia el que han fet les seves mans (Sl 19,2). El salm 19, és una cant d'alabança format per dues parts diferenciades: Un himne al Creador (vv. 2-7) i una reflexió sobre la llei del Senyor (vv. 8-15). Es possible que la primera part provengui d'un antic poema cananeu dedicat al cel i al sol: *res no s'escapa de la seva escalfor* (v.7). La segona part té semblança amb el salm 118, un cant d'amor a la Paraula: *Es perfecte la llei del Senyor* (v.8) i va descrivint els beneficis que produeix en la persona i la construeixen: *lleï que descansa i dóna seny* (v.8); *umpl el cor de goig i il·lumina* (v.9); *genera estabilitat i ensenya justícia*

(v. 10). És Paraula per a la vida. Viure la Paraula ens dóna consciència de la presència del Déu que ens acompanya: *Senyor, penyal meu, redemptor meu!* (v.15).

Els humans, d'alguna manera, som creats per la paraula, des d'infants se'ns repeteix, una i mil vegades, el nostre nom, el nom de les coses. La paraula ens modela per dintre abans que sapiguem parlar.

Gràcies per les paraules que m'han dit i han tingut la gràcia de posar-me en contacte amb les fibres més sanes de mi mateixa, les que m'han desvetllat un somriure, les que m'han fet despertar, les que m'han acaronat la vida.

Gadi Bosch Pons

l'entrevista a:

MANOLO BONET FUSTER

Manolo Bonet Fuster (Es Castell). L'entrevistam amb motiu del 50 aniversari de la seva ordenació presbiteral.

Manolo: Vas ser ordenat prevere missioner el 29 de juny de 1973 a l'església parroquial des Castell pel bisbe Mons. Miquel Moncadas Noguera. Quins records tens d'aquell dia?

-El bisbe Moncadas en l'homilia, perquè era la festa de Pere i Pau, va fer una semblança entre Pere que seria ell com a bisbe i Pau com a missioner que seria jo a l'Àfrica (Ghana). El lema que vaig escollir per dita ordenació va ser "Perquè hi hagi una bona entesa entre les Nacions." (Vaticà II).

Quin va ser el primer servei que vas prestar com a missioner?

-Aprendre durant sis mesos una de les llengües africanes (Sissaling) per poder arribar a expressar-me en el dialecte matern de la gent.

Què destacaries dels teus 42 anys a Ghana?

-El factor sorpresa va ser que m'adonava com la "veueta" de l'Evangeli em feia sentir cada cop més les "Meravelles d'un Déu Viu"... africà.

Com resumiries la teva trajectòria com a prevere missioner?

-Ara que som missioner a Suïssa, idò com antany tastar l'Evangeli avui amb gust a formatge Gruyère.

Quina és la missió que estàs realitzant actualment a Suïssa?

-Estic lligat a un projecte amb altres denominacions religioses i laiques perquè el testimoni de valors en el món d'avui sigui transversal i reflexi millor l'Evangeli en clau inclusiva.

El Papa Francesc proposa una "Església en sortida". És el mateix que una Església en missió?

-Jesús va ser capdavanter d'una Església marginal quan el seu entorn l'acusava de molts qualificatius, fins i tot d'haver nascut del "pecat" (Joan 9:34). Pau també va fer una Església de "rebaixes", eixamplant l'entrada de creients de la darrera fila en la sinagoga, dones i homes de bona voluntat i sentiments amb el qualificatiu de "Tothom fent pinya amb Crist-Jesús" (Gàlates 3,28).

Feliç aniversari i per molts anys més.

Toni Olives Camps

plomes del periodisme catòlic 3

Bartomeu Al·lès Pons

Mestre de primària, nasqué a Ferreries el 4 de setembre de 1858, fill de Pere Al·lès Torrent i de Joana Pons Gomila. Primogènit de quatre germans, un d'ells, anomenat Miquel i conegut per en Barbeta, fou corresponsal de premsa per al diari catòlic maonès *El Bien Público*.

A la vora de la docència, va desplegar una tasca periodística per a la premsa catòlica de Maó i de Ciutadella.

El 19 d'octubre de 1889 entrà a fer part de la primera junta directiva del Centre Catòlic Maonès: una entitat dedicada al foment cultural i artístic. En aquest sentit, Al·lès va mantenir estretes i fluides relacions amb tota casta d'organitzacions confessionals del seu temps, derivades del seu explícit compromís social, humanitari i, alhora, religiós. És aquesta perspectiva

biogràfica allò que explica el vessant periodístic que també va desplegar.

S'hi havia iniciat com a col·laborador del diari catòlic en el qual el seu germà feia de corresponsal. Però també es va estendre a les funcions de redactor d'*El Mahonés* i *El Vigia Catòlico* de Ciutadella. En totes dues, va mostrar-se preocupat per les qüestions socials i pels desequilibris provocats per les diferències de classe, en part corregibles amb l'accés a l'educació.

Particularment significativa va ser la sèrie d'articles que va intercanviar amb el socialista Lluç Carreras Riera durant la crisi de Cuba de 1898. Allès hi propugnava (potser com mai abans d'ell) un 'acord cooperatiu' -deia- entre capital i treball. Per tant, se'ns apareix com a un periodista avançat en l'orientació social de l'Església.

Morí a Maó el 16 de març de 1906.

MÀLP

Agenda

Trobada arxiprestal de catequistes a Ciutadella

Dimecres 27 de setembre, a les 20.15 h, al Seminari Diocesà, trobada d'inici de curs dels catequistes.

Assemblea de Vida Creixent

Dijous 28 de setembre Assemblea Anual de Vida Creixent, a les 10 h, al Santuari de la Mare de Déu del Toro.

Festes de Sant Miquel

Celebracions al Centre Catequístic de Sant Miquel (Ciutadella)

-Divendres 29 de setembre, a les 20 h, Eucaristia presidida pel bisbe Gerard. Tot seguit, un sopar a la fresca.

-Dissabte 30 de setembre, a les 17 h, festa de carrer. I a les 20 h concert a càrrec de Bep Marqués.

-Diumenge 1 d'octubre, a les 9.30 h, Eucaristia. Tot seguit, tradicional berenar.

-Representació d'El Mag d'Oz al Teatre de Sant Miquel: dissabte 7 d'octubre a les 20 h, i diumenge 8 d'octubre a les 18 h.

Pregària contemplativa

Dissabte 30 de setembre primera pregària contemplativa d'aquest curs, a les 18 h, al Monestir de Santa Clara.

Reportatge de Menorca a IB3 TV

Diumenge 1 d'octubre, a les 10 h, es retransmetrà al programa "Mosaic" d'IB3 Televisió un reportatge sobre l'Església de Menorca.

Compromiso Carmelo Misionero Seglar

El domingo día 1 de octubre, a las 17 h, en la capilla de las Carmelitas (Ciutadella) celebración del compromiso del Carmelo Misionero Seglar de Mónica Florit García, Luz Mariena Agudelo y Álvaro de Jesús Hurtado.

Peregrinació a Terra Santa

Serà del 31 de gener al 7 de febrer de 2024. Organitza: La Catedral. Us podeu apuntar contactant amb el Bisbat al telèfon 971 380 343. Places limitades.

Notícies nostres

Un nou curs de teologia

Hi ha 2 blocs: l'Escola de Teologia i les Jornades Anuals de Teologia, organitzades juntament amb l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (ISCREB). En els dos casos la formació és gratuïta.

L'Escola de Teologia ofereix unes assignatures aconsellables per als catequistes, lectors i professorat de Religió. Es farà a Maó, Ciutadella i Ferreries.

-A Maó es farà a la Casa de l'Església. Començarà el 9 d'octubre a les 20.15 h. Els professors seran Josep Sastre i Isabel Serra.

-A Ciutadella es farà al Seminari Diocesà. Començarà el 10 d'octubre a les 20.15 h. El professor serà J. Bosco Faner.

-A Ferreries es farà a l'església de Santa Maria.

Començarà el dissabte 21 d'octubre a les 10.15 h. Els professors seran Josep Manguán i Joan Febrer.

D'altra banda, les Jornades Anuals es duran a terme a la Sala d'Actes del Seminari Diocesà, a les 20.15 h (Ciutadella). Entrada oberta a tothom.

La primera jornada tindrà lloc el 6 d'octubre a càrrec de Jaume Fontbona Missé, i l'1 de desembre a càrrec de Josep Teixidó.

Trobareu més informació a les vostres parròquies i a la pàgina web del Bisbat de Menorca.

Descarrega't el programa del curs:

Tallers per celebrar els 30 anys de Mestral Menorca

Mestral Menorca, el projecte d'economia social de Caritas, enguany compleix 30 anys. I per celebrar un aniversari tan assenyalat, els dies 16 i 23 de setembre van organitzar una jornada de portes obertes a les seves seus de Ciutadella i Maó.

Les activitats van consistir en dos tallers. D'una banda amb el projecte *Els ninots d'en Tonet*, en què l'artista va ensenyar als més petits a crear peces utilitzant material de rebuig domèstic, re-

ciclant-lo i reaprofitant-lo. Una manera d'aprendre i jugar fent servir la imaginació, destaquen els organitzadors. D'altra banda, es va impartir un altre curset de construcció d'hotels per a insectes de la mà de Santi Saurina.

El personal de Mestral també va estar disponible per fer visites guiades als projectes i als diferents tallers, i els assistents van poder degustar productes de comerç just.

Reportatges de l'Església de Menorca a IB3 Televisió

Aquest curs l'Església de Menorca es farà present al programa "Mosaic" d'IB3 Televisió, que s'emet cada diumenge a les 10 h, i mostra la realitat pastoral de les 3 diòcesis de les Illes Balears. Després a les 10.30 h comença la Santa Missa.

Un equip de la nostra Diòcesi col·labora en aquest projecte il·lusionant (vídeo, edició, guió, locució, etc.). Una producció dirigida pel gabinet de comunicació del Bisbat de Menorca, amb l'objectiu d'explicar, a través de diferents reportatges, la realitat de la nostra Església.

El 17 de setembre es va emetre el primer vídeo, un reportatge sobre

els 50 anys de l'església de Santa Maria de Ferreries. El segon reportatge s'emetrà l'1 d'octubre. Després de la seva emissió a IB3 TV, els vídeos s'aniran publicant al canal de Youtube, a la pàgina web i a les xarxes socials del Bisbat de Menorca.

